

narja zaupala — in to vse je izpovedala kot priča pri sodnji — ako bi ji ne bil Watzlawek pravil, da so njegovi stariši v Celju bogati, da posedujejo eno hišo, da izvršujejo trgovino s steklom. Nadalje ji je pravil, da je štajerski namestnik njegov dobrotnik in da mu vselej pošlje denarja, kadar piše Watzlawek ponj, da ima mesečno 300 kron dohodkov (in sicer 200 kron od svojega delodajalca R.), da ima brilante v vrednosti 700 kron v zastavljalnici v Gradcu. Pravil je tudi nič hudega sluteči natakariči, da lahko proda svoj list za več tisoč kron.

S timi slepili je natakaričo pripravil v to, da mu je zaupala. Watzlawek pa je vsak dan zahajal v gostilno, se najedel in napil ter potem odšel.

Dne 1. decembra pa je zvedla natakariča od Watzlawekove stanodajnice, da ima Watzlawek le tedensko plačo v znesku 30 kron in da je tudi njej (stanodajnici) nekaj dolžen.

Ko je natakariča to slišala, se ji ni zdelo vse v redu in postala je nezaupna. Dne 1. decembra je terjala Watzlaweka na odgovor. Watzlawek pa se je delal razaljenega ter izjavil, da bode denar še na večer istega dne v poravnavo svojega dolga poslal. Toda denarja, ki ji ga je Watzlawek obljubil, natakariča ni videla; pač pa se je Watzlawek od istega dne izogibal gostilne kakor pes mačke.

Nekaj dnij pozneje je šla natakariča sama v uredništvo in Watzlawek ji je obljubil, da bode njegov delodajalec R. vso terjatev in nekaj dneh za njega poravnal. Tudi to storjeno obljubo Watzlawek ni izpolnil in natakariča je še nekaj dnij čakala na denar. Konečno pa ji je bilo le preneumno vse to obljubovanje ter se je napotila k policiji in napravila kazensko ovadbo.

(Naprej prihodnjik!)

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinejša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!
Ne dišijo!

Ne kadijo!
Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Novice.

Obilo sreče

želi

v novem letu 1911

vsem prijateljem in odjemalcem

uredništvo in upravništvo

„Štajerca“.

Zopet prvaški polom. Večkrat že smo izjavili svoje prepričanje, da se bode s prvaškimi posojilnicami ravno tako godilo, kakor svoj čas z nesrečnimi „konzumi“. In polagoma že pričanja ta od „Štajerca“ prorokovani polom. Iz Ljubljane poročajo listi zdaj zopet sledečo novico: „Dalje časa že se čuje, da je prišla (slovensko-narodna) „Glavna posojilnica“ v Ljubljani v denarne težave. Bržkone pride zopet do velikega poloma. V tem slučaju ne bodejo le v tej „glavni“ posojilnici združene zadruge hudo trpele, marveč tudi v prvi vrsti vložniki, ki so večinoma mali kmetje in posli. Tem vbogim ljudem bode prvaško brezvestno gospodarstvo bržkone vse njih krvavo prišparane denarje oropalo! Na čelu tej zavoženi slovenski „glavni posojilnici“ stoji znani prvaški advokat dr. Matija Hudnik, katerega poznamo tudi na spodnjem Štajerskem, kjer zna tako „lepo“ s poseviti špekulirati . . . Vbogi, nesrečni ljudje, ki so še tako neumni, da zaupajo svoje krvavo prihranjene denarje brezvestnim slovenskim posojilnicam!

Hvala Bogu, slovensko ljudstvo je zdaj rešeno . . . Iz Ljubljane se namreč poroča, da je neka fabrika pričela izdelovati lastne slovenske — karte za igranje. Na also! Zdaj je pa že vse dobro . . .

Iz Spodnje-Stajerskega.

Julius Rakusch †.

V Celju žaluje vso mesto, — in z njim žaluje ves okraj in vsa spodnja Štajerska . . . Kajti nepozabljivi naš Julius Rakusch je izdihnil blago svojo dušo. Kdor hoče pomembne može v naši domovini naštetih, ta mora pokojnega Jul. Rakuscha med prvimi imenovati. Bogata in plemenita, čista kot jasno sonce, bila je njegova duša! Bogato in plodnosno bilo je njegovo življenje! . . . Visoka ideja miru in dela na Štajerskem, ki jo mi zastopamo, našla je v tem možu uresničenje . . . Julius Rakusch je umrl, — dva, tri može še imamo na spodnjem Štajerskem, katerih smrt bi nas tako globoko pretresla. Kajti Rakusch je bil mož dejanja, — njegova usta niso poznala fraze, njegova roka ni poznala odpovedi, njegovo srce pa je bilo diamant . . . Rojen je bil pokojnik l. 1851. Prevzel je l. 1876 s svojim bratom železno trgovino svojega očeta, katero je spravil z neverjetnim delom na visoko stopinjo. Celi list bi lahko napolnili, ako bi hoteli le trohico njegovega gospodarskega dela popisati. Kot občinski svetnik, podžupan in župan celjski si je pridobil neveljnih zaslug. Primanjkuje nam prostora, da bi vsa njegova častna mesta popisali . . . Enega pa ne smemo pozabiti: Pokojnik bil je mož, katerega si niti najgrši nasprotnik ne upa psovati! Njegov grob je svetišče za vse, ki poštono čutijo in mislijo. In njegov pogreb je bil znamenje velikanske ljubezni, ki je silila vsem solze v oči . . . V groznem trpljenju — par dnij pred smrtjo, s svojimi nogami odrezali — končal je ta visoko čuteči mož svoje življenje. Svoje srce, svoje prepričanje, svojo ljubezen, pa tudi premoženju ednaki del svojega denarja, ves svoj vpliv podaril je Rakusch štajerskemu ljudstvu. In zato bode čulo njegov grob — štajersko ljudstvo! Lahka mu bodi domača zemlja, ki jo je tako vroče ljubil! Mi pa vemo, da nam ostane njegov spomin neizbrisno v ljubečem srcu zapisan.

* * *

Okrajni zastop ptujski (nadaljevanje poročila od zadnje številke) — 7. Po daljšem razgovoru, kateri se tiče večidel cestnih zgradb, in v katerem daje predsednik zadovoljiva pojasnila, sprejme se okrajni proračun za l. 1911. Za pokritje stroškov se je sklenilo (kakor doslej) dviganje 40% nih okrajnih doklad. Vkljub žalostnim razmeram, ki so jih prvaški poslanci vsled obstrukcije v deželnem zboru zakinili, se torej okrajne doklade ni zvišalo. Seveda se bode moralo pri izdatkih zelo štediti. — Južnoštajerski žel. odbor je prosil, da naj okraj vse potrebno za detajlni projekt namerava železnice Ptuj-Rogatec sklene. Sprejelo se je: V ta namen se skleni, sprejeti posojilo 20.000 K pri ptujski šparksa. Troški detajlnega projekta bodejo znašali k večjemu 34.000 K, od katerih mora rogaški okrajni zastop 14.000 K sprejeti. Poplačilo naložilo bode okraju komaj 1.200 K letnih bremen. Plačalo se bode obroke le toliko časa, dokler ne bode zgradbo izvršujoča korporacija proti povrnitvi stroškov stvar prevzela. Ta predlog se je sprejel brez debate. Ta akcija pravzaprav ne pomeni posojilo, marveč le garancijo do zgradbe železnice. — G. Slawitsch omeni, da se je v zadnjih letih od 4.136 sadnih dreves na okrajnih cestah 1.600 uničilo. Okrajno glavarstvo naj bi se obrnilo na župnišča in vodstva šol, da naj bi ta proti takemu pobalinskemu divljanju nastopala. Zastopnik vlade obljubi, da bode v tem oziru primerne korake storil. — Predsednik naznani nadalje delo na cesti v Klappendorf. G. Čuš se mu za to za tamošnjo prebivalstvo velevažno delo izkreno zahvali. S tem je bilo pomembno zborovanje končano.

Trg Šoštanj — mesto. Čuje se, da postane znani trg Šoštanj v Savinjski dolini v kratkem mesto. Merodajna oblastva so že dala dovoljenje.

Okrajna hranilnica v Rogatcu (stara šparksa) obdržala je 20. p. m. svoj letni glavni zbor odbora, na katerem se je zopet darila v skupnem znesku 600 K za dobrotelne in splošno koristne namene dovolilo. Od tega se je določilo: za kmetijstvo 150 K, za pospeševanje obrtništva 130 K, v šolske namene 100 K, za dijaški stipendij 100 K, za čebelarstvo 40 K, za štaj. „Odilien“-zavod za slepe 10 K in za razne druge namene 70 K. Natančno izdelani računski zaključek preteklega leta, katerega prinašamo tudi v inzeratnem delu današnje številke, kaže prav jasno, kako lepo se je ta šparksa vkljub slabim časovnim razmeram in malemu delokrogu v zadnjih 7 letih razvila. Medtem ko je glavni rezervni sklad začetkom l. 1903 po 28 letnem obstoju šparksame samo 18.417,33 K znašal, dosegl je koncom lanskega leta že svoto K 39.480,78; torej se je v tem času za dvojno svoto povzela in presega v pravih predpisano najmanjšo svoto za več kot 6000 K. Ako se premisli, da je ta vrla šparksa poleg tega v istem času iz povišanih svojih sredstev v javno koristne in dobrotelne namene skupaj 4.263 K darovala, potem daje to pač izvrstno spričevalo o krasnem napredovanju in dobrotelnem značaju tega zanesljivega zavoda. Tudi uprava se ozira lahko z zadovoljstvom na uspehe zadnje preteklosti. Njenemu pametnemu in premišljenemu vodstvu, katerega je seveda vedno zaupanje prebivalstva podpiralo, grè polno priznanje in zahvala. Želimo iskreno, da bi ta šparksa i zanaprej uspešno napredovala v blagor okraja in njegovih prebivalcev!

Zgradba zdravilne hiše v Rog. Slatini. V naši številki z dne 25. decembra smo objavili inzerat, ki se tiče oddaje del za to zgradbo. V današnjem inzeratu opozarjamo, da je treba tozadevne oferte do 5. novembra predložiti.

Od smrti rešen je bil v Mariboru delavec Povalec. Zastrupil se je s plinom. Rešilna družba je prišla takoj z zdravnikom dr. Urbacek, kateremu se je posrečilo, da ponesrečenemu življenje reši.

Samomor. Zaradi nezdaviljive pljučne bolezni si je odprl mesar A. Plaskan v Zalcu žile. Našli so ga že kot mrliča.

Prvaški tat. V Ptujju so zaprli komija Johana Fritz iz Možganc, ki je pri trgovcu Fandlandu kradel kakor sraka. V Ptujju je policiji ušel, ali hmalu nato so ga v sv. Marjeti vjeli in zaprli. Fritz je bil sladki bratec in je bil vedno prijatelj prvaške hujskarije.

Arretiral je straževodja Marinz v Ptujju neko Jožefo Potočnik iz Leskovca zaradi sleparije.

Hrvatski tatovi ukradli so pri trgovcu Frese v bližini Brežic blaga za 1000 K. Kradli so tudi v drugih krajih, dokler niso te uzmoviče pregнали.

Z nožem ranil je težko Jaka Plavčak svojega brata in njegovega prijatelja Alojza Dolška. Oj ti neumni fantovski prepri!

Sodomit. V sv. Marjeti pri Celju so zaprli hlapca Franca Stropnik, kjer je pregoreče izkazal svojo spolno ljubezen do neke — krave.

Ustrelil se je v Mariboru eksekutor Franc Hambroš. Odpustilo so ga namreč zaradi nerednosti iz službe. Vsled tega si je vzel življenje. Nesrečnež zapuščal poleg vdove 5 nepreskrbljenih otrok.

Ogrski tatovi so povzročili v radgonski okolici celo vrsto vlomov in tatvin. Prebivalstvo je hudo razburjeno.

Tatvina. V Mariboru je bilo g. H. pl. Kramer ukradene precej zlatnine v vrednosti čez 500 K. Tatova še nimajo.

Sodnji oddali so v Rimskih toplicah delavca Naceta Lube, kjer je neko 19 letno deklo posilil.

Lep sinček! V sv. Jurju j. ž. napadel je fant Johan Vodusek svojega očeta z nožem. Oče je komaj ušel, fanta so pa orožniki na varno spravili.

Iz Koroškega.

Prijatelji na Koroškem! Nabirajte nove naročnike, razširjajte naš list! V vsaki napredni hiši mora biti „Štajerca“!

„Štajerca“ opreščen. Poročali smo že svoj čas, da je slovenska hranilnica in